

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXV, broj 28

16. srpnja 2015.

cijena 200 Ft

Najbolji kuhari potonjskog druženja

Foto: Ákos Kollár

12. stranica

Pranje na Dunavu

8. stranica

45 ljet svećeničtva

9. stranica

SETA – Serdahel

14. stranica

Komentar

„Po staza naših starih koracamo hrabro...“

„Hodmo skupa, braćo, mili nam Hrvati, pokažimo svitu da smo skupa brati, daljina i vrime razbilo nas nije da u nami isto, isto srce bije...“

Himna «Po staza naših starih» iz pera dr. Franje Pajrića, dotekla je do srca Prisičanov projdući tajedan, na prvoj gradišćanskoj štaciji u Ugarskoj, kamo je dospila karavana vrlih i mladih putnikov u pratnji ovacije i burnoga aplauza domaćinova. Za realizaciju ovoga dvotajjednoga putovanja prik većsto kilometarova i sedam država, ljetos od Bosne i Hercegovine prik Gradišća sve do Češke, pred dvimi ljeti još i hrdjavoga filera ne bi bile dale neke mudre glave. No, mi ovde u Gradišću znali smo, što je posadjeno u glavi koljnofskoga kroatuša, dr. Franje Pajrića, to će tako i biti. Već je to dokazano stokrat na bezbrojni područji. Ovpud je rič o ogromnom promotivnom projektu prik česa se hodi, putuje (negda na auti, negda na konji, koli, a i piše), prezentira se i prošlost i sadašnjost gradišćanskohrvatskoga naroda. Spomenuti Koljnofac pred dvimi ljeti je krenuo na put sa svojom (prvenstveno koljnofsko-hrvatskom) ekipom u slijedi naših praocv iz 16. stoljeća, obilježavajući tako 480. obljetnicu doseljenja Hrvatova u Gradišće. Već je onda obećano, putovanje se obnavlja svako drugo ljetos, sve do 2033. i okrugloga jubileja. Predlani je štart bio u Rogoznici, pri zalasku Sunca, u nazočnosti heroja Domovinskoga boja Ante Gotovine, a ovo ljetos putovanje je započeto u partnerskoj općini Koljnofa, u Kiseljaku, u Bosni i Hercegovini. Još je i nabrojiti teško, dovidob, čez deset dani kade su se obrnuli, što su sve vidili, čuli, posjetili, čutili i doživili naši poslaniki, a pravoda iz povijesti, zemljopisa, jezika, etnologije, kulture, folkloru i naučili, upili u sebe, uglavnom mladi ljudi iz pet zemalja (Hrvatske, Ugarske, Bosne i Hercegovine, Češke i Slovačke). Na samoj polovici putovanja prvi put su se pojavili na našem tlu, u zapadnoj Ugarskoj, u gradišćanskoj Prisi, prošle subote, trudni od napornoga puta, ali nasmijani poznaniki i još dovidob manje poznati, ali zvanaredno srični obrazi, u prekrasni narodni nošnja. Jednako je bilo još snage i volje za jačku i svirku, a i za stajanje pred pozornicom u prekrasnom ambijentu, kraj prisičkoga jezera, dokle je peljač putnikov s puno žara, oduševljenja i emocija povidaao o doživljaji, a i nesrični zgoditki, prik česa su upoznali mnogo velikodušnih, u nevolji za pomoć pripravne ljude. Publika je dobila, kot i na svakoj postaji, odlomke u riči, mužiki i folkloru, a u dodatku putem društvene mriže smo se mogli informirati o aktualnosti ovoga putovanja. Ki su na se zeli ovu misiju, vrigli su kraj ugodne dane žitka, mirne ure počivanje i slobodu. «Po staza naših starih» dostali su fanatični tempo i ritam vrimena, morali su potisnuti vlašće potriboče, strah, utrudjenost i još čuda česa, a ne nazadnje praktcirati strpljenje i izdržljivost... I za to su nam ovi junaki ove dane toliko dragi, i ljubljani, svakoga pošovanja vridni, na ke smo i gizdavi s dobrom dozom zahvalnosti, a i zavidnosti. Sve do ove nedilje, kad se u Mikulovu završava specijalno shodišće prik kojega su za daleke kraje i narode servirane dobre visti o nami. Još smo živi i svisni Gradišćanski Hrvati!

Tiho

Glasnikov tjedan

Dana 3. srpnja sa startom iz Bobovca, nekadašnjega kraljevskoga grada udaljenog sedam kilometara od Kraljeve Sutjeske, od Kiseljaka u središnjoj Bosni, kako stoji na plakatu puta, započelo je drugo po redu putovanje skupine zanesenjaka pod nazivom «Po staza naših starih» koje završava ovoga tjedna 19. srpnja u Mikulovu, pedesetak kilometara od grada Brna, u Republici Češkoj. Ovo je drugo takvo putovanje, prvo je bilo 2013. godine. Zamisao se rodila u glavi neumornog Koljnofca Franje Pajrića. Dok pišem ove retke, čitam i gledam o putovanju, postajama dugoga

prolaze na putu dugom devetsto kilometara, koji traje sedamnaest dana. Skupinu putnika čine mladi iz pet zemalja, s iskusnim starim putnicima... Na njihovim prenočištima čekaju ih domaćini oduševljeni idejom «puta», a gosti im svojim nastupom predstavljaju svoje posebnosti prikazom narodne nošnje, glazbene baštine... Vesela je po-

vorka na putu. Svojom vedrinom kao da nas poziva da joj se pridružimo i upoznamo Bobovac i Kraljevu Sutjesku, Visoko, Lepenicu, Kreševo, Kiseljak, Fojnicu, Busovaču i Vitez, Travnik, Jajce i Podmilačju, Banjaluku... Krenulo

Kako vidimo, još jedno putovanje, još jedna zamisao ulazi u svoj cilj. Kuje se zajednica, koju vežu iste vrijednosti, a počivaju na mladosti željnoj putovanja i znanja, učenja i druženja... sklapanjem novih prijateljstava, ljubavi, veze koje će potrajati cijeli život.

puta kroza sedam država, gledam mlada lica koja mi se smiješe sa društvenih mreža, mnogobrojnih web portala gradova i krajeva kroz koje putuju... Sviraju, pjevaju, vesele se i družu prolazeći kroz prekrasne krajolike s mnogim ispričanim i neispričanim pričama bogate hrvatske povijesti, tako i povijesti današnjih gradišćanskih Hrvata... Glavni je organizator putovanja Zaklada EMC GRAH, «KUME», (Etnomemorijalni i informacijski centar Gradišćanskih Hrvatova) uz brojna civilna društva, općine i gradove, koji pomažu ovaj projekt... Putovanje je to kroz sedam država, i to počev iz BiH, preko Hrvatske, Slovenije, Austrije, Mađarske, Slovačke do Češke (Južne Moravske) u spomen na veliku selidbu Hrvata u 16. stoljeću, piše Franjo Pajrić, dodajući: no to je putovanje i kroz vrijeme. Putnici na putu posjećuju gradove, sela, upoznaju kulturne i povijesne spomenike, zemljopisne značajke, etnološke ljepote i čuvare tradicija, govorne posebnosti hrvatskoga jezika, gastronomiju krajeva kroz koje

se od Kiseljaka, preko Viteza, Podmilačja, Pakraca, Bjelovara, Šoprona, Kalnika, Varaždina, Pinkovca, Prisike, Velikog Borištova, Pajngrta, Umoka, Koljnofa, Beča, Bizonje, Hrvatskoga Groba, do Mikulova. Kako vidimo, još jedno putovanje, još jedna zamisao ulazi u svoj cilj. Kuje se zajednica, koju vežu iste vrijednosti, a počivaju na mladosti željnoj putovanja i znanja, učenja i druženja... sklapanjem novih prijateljstava, ljubavi, veze koje će potrajati cijeli život. Čestitke putnicima i organizatorima sa željom neka vam dragi Bog omogući još velik broj ovakvih putovanja... Rodna, mila grudo naših pradjedova, / Naših starih budi. Došli smo sad k tebi / Da od naše dice pozabljena ne bi – početni su stihovi prigodničarske pjesme (koja je i uglazbljena, te je putnici pjevaju i sviraju na svome putu, putovanjima) naslova Po staza naših starih koju je 2013. napisao idejni otac putovanja Franjo Pajrić. Putovati i učiti, učiti i putovati, ne zaboraviti materinski jezik: «Hodmo skupa, braćo, mili nam Hrvati, / Pokažimo svitu da smo skupa brati. / Daljina i vrime razbilo nas nije, / Da u nami isto dobro srce bije.»

Branka Pavić Blažetin

HDS-ovi državni kampovi 2015. g.

U prvom terminu X. državnog kampa hrvatskoga jezika i kulture 2015. održanom od 14. do 21. srpnja – što ga je vodila profesorica pečuške Hrvatske škole Miroslava Krleže Rita Laić, a čija je koordinatorica bila HDS-ova djelatnica Eva Išpanović – sudjelovali su učenici dviju dvojezičnih škola: budimpeštanskog HOŠIG-a, njih 44, i pečuške Hrvatske škole Miroslava Krleže, njih 46, uza šest nastavnika: troje pedagoga iz HOŠIG-a i troje iz «Krleže», te troje učenika Hrvatske gimnazije Miroslava Krleže u ulozi pomagača, a to su bili: Atila Balaž, Marko Balaž i Nikola Végh... Preko sto sudionika.

U drugom terminu ovogodišnjega X. državnog kampa hrvatskoga jezika i kulture 2015. od 21. do 28. lipnja voditeljica je bila profesorica Anica Popović Biczak, a

koordinatorica HDS-ova djelatnica Eva Mujić. U tom terminu u kampu su boravili učenici škola s predmetnom nastavom, i to iz Baje («Šugavica», Fancaška škola), Kačmara, Gare, Dušnoka, Mohača, Salante, Šeljina, Starina, Barče i Bačina. O njima se brinulo šest nastavnika i dva pomagača, učenici Hrvatske gimnazije Miroslava Krleže Patricio Čahut i David Almaši. Taboru je sudjelovalo preko sto sudionika.

U trećem terminu ovogodišnjega X. državnog kampa hrvatskoga jezika i kulture 2015. od 28. lipnja do 5. srpnja voditeljica tabora bila je Angela Šokac Marković, a koordinatorica Eva Mujić. Kampu su sudjelovali učenici škola s dvojezičnom nastavom iz Martinaca i Santova, te dio učenika iz škola s predmet-

nom nastavom iz Lukovišća, Izvara, Šikloša, njih ukupno 43, s pet pedagoga, te učenici iz Koljnofa, Petrovoga Sela i Hrvatskoga Židana, njih 25, s troje pedagoga. Sudionika u ovom terminu bilo je osamdesetak.

- mcc -

ĐAKOVO (IKA/TU) – Miklós Soltész, državni tajnik za vjerske, narodnosne, civilne i društvene odnose pri Ministarstvu ljudskih resursa Mađarske, u pratnji mađarskog veleposlanika u Republici Hrvatskoj Józsefa Magyara i generalnog konzula Mađarske u Republici Hrvatskoj Antonija Giovannija De Blasija, posjetio je u četvrtak, 18. lipnja, u Nadbiskupskom domu đakovačko-osječkog nadbiskupa Đuru Hrančića. U pratnji mađarskih dužnosnika među ostalima bio je i vlč. Gergely Beer, biskupski vikar za vjernike Mađare u Đakovačko-osječkoj nadbiskupiji.

Nakon razgovora s nadbiskupom Hrančićem, državni tajnik Soltész istaknuo je da je povod posjetu bilo ojačavanje veza među katolicima Mađarske i Hrvatske, jer u Mađarskoj živi veći broj vjernika hrvatske nacionalnosti i obratno, a uvjet je njihova opstanka jačanje njihove vjere. «Da opstanemo – to je demografski problem. Zato moramo ojačati obitelji, ostati uz obitelji u europskoj politici, svuda, a tu veliku ulogu ima Katolička Crkva, civilne udruge vezane uz Crkvu. Politika koja jača obitelji budućnost je naroda u cijeloj Europi, a takvu politiku želim i Hrvatskoj», kaže Soltész.

Također, izražava zahvalnost Đakovačko-osječkoj nadbiskupiji za veliku pomoć i brigu koju iskazuje vjernicima mađarske nacionalnosti. «U Mađarskoj se svećenici Hrvati brinu o vjernicima hrvatske nacionalne manjine, a ovdje svećenici Mađari o vjernicima mađarske nacionalne manjine i hvala Bogu što imamo tako dobre odnose da više nije bitna nacija, nego ono što nas povezuje, a to je ponajprije vjera u Boga. Njegovamo ekumenizam između protestanata i katolika, i naša je odgovornost da se hrabro možemo dići protiv tzv. gender ideologije, koja sve više razara obitelji. Na kraju posjeta državni tajnik Soltész uputio je i poruku vjernicima mađarske nacionalne manjine: «Sačuvajte vjeru i tako ćete sačuvati mađarsku samosvojnost i sigurno se više vezati međusobno, ali i uz hrvatski narod.»

Stručni skup – Povijesni odnosi narodnosti i Crkava

Golema uloga Crkava u očuvanju samobitnosti

U organizaciji Ureda pravobranitelja temeljnih prava, u Budimpešti održan je stručni skup i okrugli stol na temu *Povijesni odnosi narodnosti i Crkava u Mađarskoj, postojeće veze danas i zajednička vizija budućnosti*.

Skup je organiziran zato da prikaže kakvu ulogu Crkve i crkvenovjerske zajednice imaju u očuvanju narodnosne samobitnosti, na koji način pomažu oblikovanje pogleda na svijet i općeg društvenog nazora te osiguravanje usluga djelomičnim preuzimanjem obrazovnih, socijalnih, ali i samoupravnih i državnih zadaća. Poseban je naglasak stavljen na pothvate koji pridonose ciljanoj skrbi za pripadnike romske zajednice, time i sveopćem jačanju zajednica te njihovoj integraciji.

Sudionike je pozdravila prvobraniteljica za zaštitu narodnosnih prava dr. Erzsébet Sándor dr. Szalay, koja je uz ostalo naglasila da Crkve imaju vrlo važnu ulogu u očuvanju samobitnosti, u pomaganju najugroženijih društvenih slojeva i zajednica, te u oblikovanju njihovih životnih pogleda. Na narečenu temu putem upitnika provedeno je i ispitivanje u okviru crkvenih zajednica, koje je pod obradom, a zatraženo je i mišljenje državnih narodnosnih samouprava.

– Opstanak pripadnika 13 narodnosti zajednica u Mađarskoj u vrlo velikoj mjeri ovisi o tome imaju li vjeru, vezuju li se za Crkvu i kakva je veza s njom. Bez toga znatno su im manji izgledi za opstanak. Ipak, mislim da i oni koji su danas nazočni – hvala Bogu, danas u Mađarskoj prevladava većinsko mišljenje da država nije siromašnija jer imamo narodnosti – da održavaju svoje škole, vrtiče kulturne ustanove, i da su naše inozemne veze s matičnim zemljama jake, ili pak dobre. Naprotiv, narodnosti obogaćuju život države.

Podsjetivši da to proteklih desetljeća i stoljeća nije uvijek bilo tako, državni tajnik uz ostalo reče kada je za vrijeme diktature vlast pokušala nametnuti svoje ideje –

Državni tajnik Ministarstva ljudskih resursa odgovoran za crkvene, narodnosne i civilne društvene veze Miklós Soltész

takav je bio komunizam, nacizam, fašizam – onda su razbili i proganjali pripadnike narodnosnih i crkveno-vjerskih zajednica. Međutim, proteklih 20 – 25 godina nastojanja poradi očuvanja materinskog jezika i narodnosnih zajednica ostvarena su na više područja: jedno od njih je, naravno, Crkva, ili pak crkveno i narodnosno obrazovanje. Tu je pak vrijedno istaknuti, ne samo zbog toga što su predavači većinom predstavnici Crkava nego i zato što na povezanost s Crkvom ukazuju i statistički podaci i brojke, a to su Katolička, Reformatska, Evangelistička Crkva, duhovska, razne ortodoksne Crkve, Baptistička Crkva, ali i mnoge druge pozitivno se odnose prema narodnostima, a požrtvovani rad koji obavljaju, u velikoj mjeri pridonosi opstanku.

– I još dvije stvari želim istaknuti, a to su vjerski život i obrazovanje. Katolička Crkva ima vrlo važnu ulogu u životu njemačke, slovačke, hrvatske, poljske i slovenske narodnosti. Ona bogoslužja, mise, vjeronauči kojima Crkve pomažu opstanak vjerskog života, pomažu i ukorjenjuju opstanak narodnosti. Treće je područje obrazovanje, i tu svatko tko živi u obitelji, odgaja djecu, ili radi kao odgojno-obrazovni djelatnik, dobro zna da odgoj počinje u najranijoj dobi. Upravo stoga veoma je važno da su u odgoju i obrazovanju i Crkve. Sveukupno je 66 crkvenih odgojno-obrazovnih ustanova u Mađarskoj koje se bave i narodnostima, od vrtića do srednje škole. Pomažu ponajviše romsku i njemačku zajednicu, ali i druge.

Na stručnome skupu naglašene su i

konkretne djelatnosti pojedinih Crkava. Kako uz ostalo reče državni tajnik Ministarstva ljudskih resursa odgovoran za crkvene, narodnosne i civilne društvene veze Miklós Soltész, država je obvezatna podupirati i narodnosti i narodnosne ustanove, pa i one u održavanju Crkava.

Najzanimljivije izlaganje bilo je ono dopredsjednika Karitasa Malteškog reda.

Miklós Vecsési, uza svestranu karitativnu djelatnost na terenu, ukazao je na potrebu za postavljanjem dijagnoze, a onda na temelju nje primjenjivanje odgovarajuće terapije.

Drugi dio stručnoga skupa u okviru okrugloga stola posvećen je romskoj zajednici u Mađarskoj. Kako je uz ostalo naglašeno, uz provedeno ispitivanje u krugu Crkava putem dostavljenog im upitnika, očekuju se i mišljenja političkih predstavnika, odnosno državnih narodnosnih samouprava da bi se sastavilo što cjelovitije izvješće o položaju i iskustvima suradnje s Crkvom i crkvenim zajednicama. Koje su to posebnosti pojedinih narodnosti, kakva je suradnja i na koji način i kakvim sredstvima Crkve podupiru očuvanje kulturne baštine, tradicije, samosvojnost i materinski jezik, nadalje koja su kritična pitanja koja valja riješiti radi bolje suradnje, kakve su do sada imale poticaje, i kakvi su prijedlozi za rješavanje postojećih problema – samo su neka od glavnih pitanja.

Nažalost, bez poznavanja rezultata provedenog ispitivanja, nije se moglo raspravljati o otežanim (ne)mogućnostima uporabe materinskoga jezika, održavanja bogoslužja i drugih obreda u crkveno-vjerskom životu. Ipak, stručni skup na pravobraniteljičinu pobudu bio je početak jedne neposrednije suradnje, polazna točka za njezino unapređivanje, ili da se poslužimo riječima jednog od izlagača, za postavljanje dijagnoze kako bi se moglo započeti s terapijom.

Stipan Balatinac

Na najnižoj razini mađarsko-hrvatski odnosi

Na najnižoj su razini mađarsko-hrvatski obostrani politički odnosi, što je nasuprot interesima Mađarske – izjavio je u Zagrebu 9. srpnja 2015. za MTI mađarski ministar vanjskih poslova i trgovine Péter Szijjártó, nakon susreta s predsjednikom Hrvatske demokratske zajednice Tomislavom Karamarkom.

Tomislav Karamarko i Péter Szijjártó

Ministar vanjskih poslova i trgovine rekao je kako je u interesu Mađarske da u Hrvatskoj ima jakog savezničkog strategijskog partnera, što potvrđuju i gospodarski statistički podatci. Mađarska je treća najvažnija država koja ulaže u Hrvatskoj, a glede smjera inozemnih ulaganja Mađarske, Hrvatska je drugi najvažniji cilj – dodao je Szijjártó. Napomenuo je da je lanjski trgovinski promet dosegao 1,6 milijarde eura, od toga je mađarski izvoz 1,17 milijarde eura, a prvih četiri mjeseci ove godine Mađarska je uspjela povisiti svoj izvoz s 34 posto. Péter Szijjártó naglasio je da su golemi potencijali u gospodarskoj i trgovinskoj suradnji. „Susjedi smo, obje su države članice Europske unije, no budući da

su politički odnosi na najnižoj razini, sve se to odražava na cijeli sustav odnošaja” – reče. Ministar je objasnio da se s predsjednikom oporbenog HDZ-a susreo zato da ako na hrvatskim parlamentarnim izborima sljedeće godine pobijedi lijeva stranka, dvije vlade pregovore o suradnji ne započnu s nulte točke, nego da budu pripremljene da mađarsko-hrvatsku suradnju trebaju razmotriti u drugim dimenzijama, nego gdje je sada. Istaknuo je kako mađarsko-hrvatski dvostrani odnosi imaju tri važna stajališta. Prvo je spomenuo energiju. Na tome polju Hrvatska trenutno ne ispunjava ni svoje dvostrane ni unijske obveze, te je dodao kako je činjenica da Hrvatska ne provodi ona ulaganja koja bi interkonektore hrvatsko-mađarskoga plinovoda učinile dvosmjernim. To negativno djeluje na energetska stabilnost Mađarske. „Smatramo izričito nepriličnim postupkom hrvatske vlade što je od Europske komisije ponovno zatražila odgodu, unatoč unijskim propisima prema kojima svaki interkonektor treba ostvariti do 31. prosinca 2013. godine.” – utvrdio je ministar. Ministar se nadovezao kako je glede energetske sigurnosti cijele Srednje Europe od kritične važnosti izgradnja terminala ukapljenoga plina (LNG) na otoku Krku, za što je Mađarska voljna dati sve moguće potpore. Péter Szijjártó smatra da je pitanje INA – Mol izvor napetosti u odnosima dviju država. „Mi bismo pak htjeli da međudnosni dviju plinskih tvrtka budu izvor snage u suradnji naših zemalja” – rekao je, i dodao kako pregovori nisu u takvoj fazi da bi se našlo rješenje za kratko vrijeme, treba se pripremiti na dulje staze. Ministar je spomenuo i povišenje broja graničnih prijelaza. Na zajedničkoj državnoj granici od 355 kilometara postoje samo dva granična prijelaza, što je jako malo. Naglasio je da treba ubrzati i pogranična ugljikovodična istraživanja. Za treće polje suradnje spomenuo je promet, nadovezujući se na mogućnosti razvoja zajedničke željeznice.

- mcc -

BUDIMPEŠTA – S više od dvije milijarde forinti povišena je proračunska potpora narodnostima za sljedeću godinu. O tome je govorio na konferenciji za novinare 8. srpnja 2015. državni tajnik za vjerske, narodnosne, civilne i društvene odnose pri Ministarstvu ljudskih resursa Miklós Soltész. Po Soltészovim riječima, prema prihvaćenom proračunu za 2016. godinu, 23. lipnja 2015. godine, potpora za narodnosnu sferu veća je s osam milijarda forinti, što je s dvije milijarde 63 milijuna forinti više od ovogodišnje. Sedam narodnosnih glasnogovornika, nazočnih na konferenciji za novinare, zahvalio je za potporu. Kako reče Miklós Soltész, okvirni iznos za potpore povišen je s 820 milijuna forinti, tako će on biti 1,4 milijarde forinti. Okvirni iznos za natječaje narodnosnim civilnim udrugama povišen je s 640 milijuna, potpora narodnosnim kazalištima sa 100 milijuna, potpora za djelovanje obrazovnih ustanova s malim brojem polaznika povišena je s 80 milijuna forinti. Proračunski izvor za djelovanje i diferenciranu potporu narodnosnim seoskim i županijskim samoupravama s povišicom od 784 milijuna forinti dostiže veći iznos od tri milijarde forinta. Za podupiranje obnove i razvoj narodnosnih samouprava osiguran je iznos od 882 milijuna forinti. Narečeni je iznos, kako je naglasio državni tajnik Soltész, ujedno i izvor za osiguravanje svojeg udjela pri natječajima Europske unije onim narodnosnim samoupravama koje u svojoj nadležnosti imaju ustanovu.

Foto: MTI

Svečanost u Santovu

U okviru oproštajne svečanosti santovačke Hrvatske škole koja je ove godine održana 12. lipnja u mjesnom domu kulture, od škole i mlađih učenika, posebno učenika sedmog razreda te svojih nastavnika i roditelja oprostilo se 18 osmaša razrednice Ildike Varga Kráncz. Školu je napustio 69. naraštaj učenika, a kako saznajemo, dvije učenice od jeseni svoje školovanje nastavit će u pečuškoj Hrvatskoj gimnaziji Miroslava Krleže. Ostali će nastaviti u strukovnim školama, najviše njih u Baji, ali i Mohaču, Segedinu...

Nakon zanosnog oproštaja osmaša od razrednice Ildike Varga Kráncz i svojih roditelja, već po običaju, u pratnji učenika sedmog razreda, zajednička povorka predvođena ravnateljem Josom Šibalinom i dvjema razrednicama uz posljednje školsko zvono krenula je u još jedan, sada već posljednji obilazak školskih prostorija, za ovu prigodu okićenih cvijećem, ružinim laticama i zelenim grančicama, u kojima je većina učenika provela osam najljepših godina svoga djetinjstva, koje će im zasigurno ostati u trajnom sjećanju.

Pošto je zajednički otpjevana mađarska i hrvatska himna, oproštajna svečanost uljepšana je prigodnim programom, oproštajnim riječima učenika sedmog i osmog razreda, pjesmama i kazivanjem stihova na hrvatskom i mađarskom jeziku.

U ime sedmog razreda od osmaša su se prigodnim riječima oprostili učenici Vivien Burány i Albert Barna. U ime osmaša od učenika škole, svojih nastavnika i roditelja oprostili su se učenici Mirela Galić i Eszter Nagy. Već po običaju, učenici osmog razreda simbolično su privezali vrpce svoga naraštaja na školsku zastavu, te predali ključeve ustanove učenicima sedmog razreda. Svečanost je uljepšana i prigodnom pjesmom *Učitelju hvala*, pri čemu su osmaši uručili struk cvijeća svim učiteljima, nastavnicima i djelatnicima škole. Program je uljepšao i školski tamburaški orkestar.

Na kraju se u svoje i u ime nastavničkog zbora osmašima obratio i ravnatelj škole Joso Šibalin, koji im je za njihov daljnji životni put uz ostalo dao nekoliko savjeta:

Prvi savjet zasniva se na uspomenama, jer se od prošlosti gradi sadašnjost, a od sadašnjosti izvire budućnost. Nemojte zaboraviti zajedničke lijepe trenutke, prisjetite se rezultata raznih natjecanja, odličnih uspjeha pismenih radnja, svibanjskih razrednih izleta i ne-

prespavanih noći u taborima te športskih uspjeha i raznih nastupa na polju folklorne i kulture. Nezaboravne su i prve ljubavi, i prijateljstva, a neuspjesi neka vam služe za pouku. Učite iz njih, jer za potpuno stjecanje iskustva i to je potrebno. Drugi moj savjet je vjera, jer u današnjem svijetu kada se mnoge vrijednosti obezvređuju, potrebna je vjera u trajne vrijednosti kao što su znanje, poštenje i pravednost. To su takve vrijednosti koje će uvijek ostati i koje su potrebne radi budućnosti čovječanstva. Vjerujte i u sebe, naoružajte se znanjem, postavite sebi pametne i ostvarive ciljeve, borite se za njih. Želim vam da i u vašoj novoj školi postignete dobre rezultate te tako budete što bliže cilju kojemu težite, postanete uravnoteženi i zadovoljni u životu. Treći savjet vam pružam iz čiste ljubavi. Današnji dan i ovi svečani trenutci prilika su da kažete hvala svojim roditeljima koji su s vama dijelili uspjeha i neuspjeha, jednako kao i svojim nastavnicima. Samo na vama stoji što ćete graditi na stečeno znanje, palaču ili kolibu. Želim vam mnogo sreće i uspjeha u vašem životu, neka vas prati sreća i Božji blagoslov.

Tom se prigodom ravnatelj Šibalin ukratko osvrnuo na godišnji rad i postignute rezultate u učenju, na predmetnim natjecanjima, te na polju kulture i športa. Pri tome je istaknuo najveće uspjeha, među ostalima na državnome hrvatskom natjecanju u kazivanju stihova i proze, te na županijskom natjecanju iz mađarskog jezika, i matematike. Najboljim osmašima uručio je diplome i poklon-knjige, među njima i nagradu za «Naj-učenika školske godine 2014./2015.», koja je dodijeljena Mireli Galić.

Kako je ravnatelj na kraju najavio, otvaranje nove školske godine bit će 30., a prvi dan nastave 31. rujna.

Završna svečanost i zatvaranje školske godine bilo je 15. lipnja, nakon čega su po razredima podijeljene svjedodžbe.

S. B.

Udvarsko veselje

Tradicionalno Udvarsko veselje ove je godine bilo već trinaesto, u organizaciji Hrvatske samouprave ovoga selca u neposrednoj blizini Pečuha, kojeg stoljećima naseljavaju Hrvati. Blizina grada, raspad seoske zajednice i globalizacija ubrzano su u posljednjih pedesetak godina izmijenili demografsku sliku sela, koje danas čini tek brojčano mala hrvatska zajednica, ali sa snažnim korijenima. Tako je Hrvat i seoski načelnik Artur Ždral. U selu djeluje okružno bilježništvo i Hrvatska samouprava, u ovom mandatu s troje zastupnika: Marta Barić Ronai, predsjednica, te zastupnici Mića Božanović i Dijana Daskalov.

Ovogodišnje XIII. Udvarsko veselje ustrojeno je 13. lipnja. Programi su počeli u posljednjepodnevnim satima svetom misom u tamošnjoj crkvi, o kojoj se brine Gospa Srpnica, koja je i zaštitnica sela. Misu je služio svećenik Gabrijel Barić, dvojezično, na hrvatskom i mađarskom jeziku, propovijedao je na mađarskom jeziku, uz pjevanje Ženskoga pjevačkog zbora Augusta Šenoe.

KUD Marica

Nakon svete mise u dvorištu mjesnog doma kulture na otvorenoj pozornici priređen je dvosatni kulturno-folklorni program. Okupio se veliki broj što gledatelja što brojnih izvođača. Program je vodila

učenica Hrvatske škole Miroslava Krleže Ivana Božanović. Uz nju učenici Hrvatske škole Miroslava Krleže, mladi Udvarci, braća blizanci Atila i Marko Balaž, te braća Zoran i Mirko Emberović kazivali su stihove na hrvatskom jeziku.

Nastupio je Ženski pjevački zbor Augusta Šenoe, mala, srednja i veteranska skupina salantskoga KUD-a Marica, mohački Orkestar Poklade, a s njima je pjevala Vivien

Graf. Nastupio je i orkestar sastavljen od članova obitelji Bošnjak, braće Ive i Miše Bošnjaka rodnom iz Udvara, ali sa salantskom odnosno pečuškom adresom, te Ivina sina Mirka i Mišine kćeri Jasmine.

Nedavno je Đuro Tandić, nekadašnji plesač pečuškoga KUD-a Baranja, pokrenuo redovite tjedne plesnice u

udvarskom domu kulture. Okupio se lijepi broj zaljubljenika plesova «Južnih Slavena». Oni redovito vježbaju, a na repertoaru imaju i nekoliko hrvatskih koreografija. Ovogodišnje Udvarsko vese-

Blizanci Atila i Marko Balaž

lje bilo je prilika da pokažu dio onoga što rade. Nabavili su i nošnju udvarskih Hrvata te polako oblikuju svoju plesnu formaciju.

Mirko i Zoran Emberović

Kulturno-folklornom programu nazočili su politički uglednici, među njima generalna konzulica Vesna Haluga, glasnogovornik Hrvata u Mađarskom parlamentu Mišo Hepp, predsjednik Hrvatske državne samouprave Ivan Gugan.

Nakon program slijedilo je druženje i razgovori, a potom bal na otvorenome, do ranih jutarnjih sati uz mohački Orkestar Poklade što ga vodi Stipan Pavković.

Prepuno gledalište

Mohač – Šokačka čitaonica

Tradicijsko pranje na Dunavu

U organizaciji Mohačkoga šokačkog kera – Čitaonice mohačkih Šokaca, u podunavskom gradiću Mohaču 4. srpnja održano je već uobičajena kulturno-gastronomska manifestacija pod nazivom «Pranje na Dunavu».

Tradicijsko pranje ustrojeno je sedmu godinu zaredom, a kao i svake godine, program je počeo u 16 sati svečanom povorkom od Šokačkog kera do Šokačke skele. Istodobno je održano i kuhanje sarme u zemljanim loncima na domaći način na kojem je sudjelovalo 15 družina, a nakon prikaza pranja kod Šokačke skele, koje je pratilo mnoštvo Mohačana i gostiju iz okolnih naselja, priređen je i bogat kulturni program mohačkih folklorša, od vrtićaša do odraslih.

Gastronomska ponuda ove godine obogaćena je i pečenim crvenperkama, te ćevapima. Povorka sudionika Pranja – predvođena članovima šokačke udruge, već po običaju, na čelu s predsjednikom odnosno dopredsjednikom Đurom Jakšićem i Stipom Bubregom, te kulturnog programa, mohačkih KUD-ova i orkestara

u izvornim šokačkim nošnjama – krenula je ispred Šokačke čitaonice, a na putu su ih dočekali žitelji s osvježujućim pićem i dobrom kapljicom vina. Na križanju ispred Šokačke skele zaigralo se zajedničko veliko kolo svih sudionika, a starinski predmeti postavljeni su usred kola. Uslijedio je prikaz starodavnog pranja, onako kako su nekada mohački Hrvati prali svoje rublje na Dunavu, a s obale ih je promatralo mnoštvo Mohačana i njihovih gostiju.

Uime organizatora okupljene je pozdravio voditelj programa Tomo Fūri, koji je podsjetio na starinsko pranje mohačkih Hrvata Šokaca i pokretanje priredbe.

Prigodom otvorenja kulturnog programa na otvorenom, okupljene su ispod velikog festivalskog šatora uz dvojezičnog voditelja programa Tomu Fūrija pozdravili dogradonačelnica Erika Bodor Kovács i

Dinka Franulić, konzul prvog razreda Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Pečuhu koja je odala priznanje organizatorima za njegovanje i prenošenje tradicije na mlađe naraštaje.

U nastavku su u kulturnom programu na otvorenome nastupila domaća, ali i gostujuća društva od najmlađih do odraslih, među njima polaznici Eötvöseva vrtića, Dječja plesna skupina Šokačke čitaonice, plesne skupine razne dobi KUD-a Zora, ali i KUD Banat iz Deske u pratnji orkestra. Osim njih nastupili su i svirači Mohačke tamburaške škole, Dunavkinje, Mladi orkestar i Orašje, a došli su i Bajski tamburaši. Uslijedila je večera, a nakon nje i pučka veselica uza zvuke tambura.

S. B.

Trenutak za pjesmu O. M.

Ružičasti ostaci otoka
od valova cokulama tučenog
za svih mojih prolazaka
tonu na moru
moče mu ime
što započinjalo je
s M naslonjeno
na jedan razumljiv
ostatak

Igor Rončević

Na židanskom kiritofu slavje presenečenja

Čestitke za 45 ljet svećeničtva Štefanu Dumoviću

Zaštitnika crkve Sv. Ivana Krstitelja i ujedno kiritof su svečevali Židanci 21. junija, u nedilju, a na kraju dvojezične svete maše došlo je do pravoga presenečenja, prvenstveno za mjesnoga farnika Štefana Dumovića, ki je pred 45-imi ljeti uprav ov dan imao svoju mladu mašu u Prisiki.

– Danas imamo čast svečevati Sv. Ivana Krstitelja, koga su si naši praoci izabrali za patrona naše crkve. S tim skupa pozdravljamo na svetoj maši sve domaće i odsevljene Židance ki se na ov dan svenek vraćaju domom da skupa budu s familijom, svojimi najbližnjimi – je začeo crikveni obred Štefan Dumović, duhovnik Hrvatskoga Židana, Plajgora i Unde, ki je pri svetoj prodiki istaknuo da ljudstvo bi se moralo probuditi iz dibokoga sna i razumiti Božje riči, kako moramo jedan s drugim živiti, pomagati jedan drugomu, stati u obrambu i viditi drugoga u stiski, kot i podiliti radost i veselje, a isto tako i tugu. Bog svakoga poziva k sebi, svakomu šalje poruke, a mi dostkrat ostanemo slipi i gluhi prema njegovomu pozivu. Sveti Ivan Krstitelj je prava pelda svidochenja istine i mučeničtva, a takove mučenike, nažalost, i dandanas imamo po svitu, jer ljudem se odzame žitak i nadalje, zbog vjere i istine. – S otvorenimi dušami, otprtimi oči moramo stati u službu onih ki nas potribuju u svakidašnjem žitku i po zagovoru Sv. Ivana Krstitelja – je s timi riči završio svetu prodiku Štefan Dumović, a vjernike ki su skupadošli prilikom kiritofa najprlje pri molitvi, potom pak oko sve-tačnoga stola, prosio je da ne zabu vlašće rodno selo, cimitor i crikvu i da učinu sve za dobrobit Hrvatskoga Židana. U ime svećenikove obitelji, Judita Molnar se je

spomenula na sam početak svećeničkoga zvanja sa spominki, kako se je lučio od familije Štefan Dumović i kako je održana mlada maša 21. junija 1970. ljeta u Prisiki. Božji sluga i vjeroučitelj, rodnom iz spomenutoga selca bio je zaređen za svećenika u jurskoj katedrali i postao deveti duhovnik u vlašćoj familiji. Bio je kapelan u Ácsu i Čepregu, a sad jur već od

35 ljet služi Boga i narod u Hrvatskom Židanu, Plajgoru ter na Undi i Lukindrofu. Kolekcionara starih dugovanj, molitvenikov, knjig ter darovatelja rodne hiže za osnivanje Muzeja sakralne umjetnosti Hrvatov u Ugarskoj, oživitelja hodočasnih tradicij pri Peruškoj Mariji, graditelja kapele, spomen-parka i nevjerojatno izdržljivoga «pozivača» hodočasnikov u Celje, kamo će ljetos jur trideseti put otpeľjati svenek najbrojniju hodočasnu grupu iz Ugarske, to sve najdemo u jednoj peršoni. – Dragi naš, voljeni Gospodin, s velikom ljubavlju čestitam vam ov mali jubilej, i svi skupa prosimo Boga Sve-mogućega da vas drži med nami još u zdravlju i veselju i da s nami skupa svečujete još i zlatnu ter i dijamantnu mašu – je rekao židanski načelnik Štefan Krizmanić, i prikdao slavljenu dar u ime cijeloga sela. – Ovo svečevanje me je jako neočekivano našlo pred oltarom naše crikve, ali vam lipa hvala i jako sam vam za sve zahvalan. Bilo ča se zgoda u mojem žitku, to će biti po Božjoj volji i ću ja biti za sve zahvalan – tako je još govorio jubilar ter se je pri koncu svete maše odzvanjala Papinska himna.

Tiho

Dio familije s jubilarom Štefanom Dumovićem

Vjerna svome pozivu

Profesorica hrvatskoga jezika i književnosti, te mađarskoga jezika i književnosti Marija Petrič početkom školske godine 2014./15. zajedno sa svojim kolegama proslavila je svoj tridesetogodišnji pedagoški rad. Rodom je iz pomurskog Serdahela. U tome je naselju završila osnovnu školu, potom maturirala u budimpeštanskoj Hrvatsko-srpskoj gimnaziji te nakon diplome na budimpeštanskome Sveučilištu Loránda Eötvösa zaposlila se u njoj. Od 1998. do 2008. bila je HOŠIG-ova ravnateljica. Tom su je prigodom upitale učenice kružoka Školskoga radija Tena Šindik i Laura Damjanović Šalamon. Kružok vodi nastavnica Dora Grišnik.

Školski radio: Od nastavnice Dore znamo da u zbornici s pojedinim nastavnicima Vi govorite na narječju. Koliko i zašto je Vama važno zadržati vaše narječje?

Marija Petrič: Jer to sam ja, to su moji predci. I dandanas rado govorim svojim narječjem. Dok su živjeli moji roditelji, u obitelji smo razgovarali kajkavski. Sad sa starijim bratom pokušavam i nadalje hrvatski razgovarati, međutim, pošto je on dosta rano otišao raditi u Pečuh, pa u Budimpeštu, on češće govori mađarski, no mlađi brat, koji živi u Zalaegerszegu, dobro govori naše narječje i bilo kad razgovaramo, mi uvijek razgovaramo na našem narječju. Sjećam se što mi je otac pričao o jednom Serdahelcu, gospodinu koji je živio u Americi i kad se vratio kući, posjetit svoje roditelje, onda je počeo mađarski govoriti sa svojim roditeljima. Otac ga samo slušao i slušao dok mu jednom nije opalio pljusku. Sad dečko pita: *Joj, joj, japo, zakaj ste me zaštinuli? A on: A vidiš ti kako znaš i hrvatski!* Toga se uvijek sjetim. Činjenica je da se naš kajkavski nije razvijao u tolikoj mjeri u koliko mjeri se razvijao svijet oko nas i onda smo jako mnogo riječi preuzeli iz mađarskoga. Mislim da ja i moja obitelj i moji predci žive dok i ja govorim svoj materinski jezik, koji je tako lijep.

Š. r.: Oduvijek ste htjeli biti profesorica?

M. P.: Jesam, premda sam jedno vrijeme imala namjeru otići u Zagreb nastaviti učenje tobože da uzmem struku novinarstvo, međutim mama mi ni čuti nije htjela o tome da ja putujem u Zagreb. Prisjećajući se tih godina, kada su stvarno granice bile zatvorene, i onda su me moji učitelji, kao što su Jolanka Tišler, profesor Stipan Blažetin i ostali upućivali da dođem ovamo, u Budimpeštu, i da bi ipak dobro bilo da budem profesor, eto, kako je to lijep zadatak – oni su mi bili i primjer – kako je dobro raditi s djecom, kako su djeca uvijek vesela, draga i kako na taj način se može čovjek ispoljiti.

Š. r.: Sigurno vam je bilo na početku malo teže. Ima li nešto iz prvih godina predavanja što vam se urezalo u sjećanje?

M. P.: Kada je to bilo... daleke 1984. godine. Ja sam na praksu išla u našu školu, bila sam pod rukama Matilde Bölcs. Nakon prakse pitala sam našega ravnatelja Stipana Vujića, koji je 26 godina bio ravnatelj naše ustanove, ima li mjesta, i on „Rado vas pri-

Marija Petrič u krugu svojih prijatelja kolega

mam, Marice, vi ste bili dobra učenica“. Sudjelovala sam na raznim natjecanjima i tako dalje, i onda me ravnatelj Vujić primio. Bilo mi je jako teško jer imam dva tako lijepa predmeta – jezik i književnost – gdje se mora puno čitati, ali to su bili ipak gimnazijalci s kojima smo morali obraditi dosta veliko nastavno gradivo, i to iz hrvatske, mađarske i svjetske književnosti. Ali bilo mi je vrlo drago što su me učenici slušali. Među prvim mojim učenicima bila je i današnja ravnateljica škole Ana Gojtan, ona je tada išla u II./b razred – inače to su mi jako svježje i drage uspomene – koji su bili jako dobri učenici. Onda sam za godinu dana dobila svoj razred, što je za mene bio velik zadatak. Ali sve poteškoće sam prebrodila jer sam htjela. Jako sam htjela. Dobro raditi, da budu mnome zadovoljni, i učenici i moj ravnatelj.

Š. r.: Jeste li imali teške trenutke, kada ste htjeli odustati od učiteljstva ili su Vas ti trenuci samo ojačali?

M. P.: Lijepo si se izrazila, trenutaka je bilo. To su bili trenuci kada sam vidjela da moj posao nema smisla, da je moj posao Sifzifov posao. Radim, radim, a ne vidim rezultate. I ti trenuci su mi jako teški, ali hvala Bogu ima učenika koji mi vrata volju, jer iza tih oblaka dolazi sunce i vedrina, pa se opet nadam da je ipak vrijedno raditi to što radim. Kad čujem jedan lijep odgovor, kad vidim da učenici paze na satu, kad vidim da se lijepo ponašaju, kad vidim da nauče pjesmu, kad vidim naše plesače, recitatore, ili kad se sjete nečega što smo učili – sada kada smo bili u Zagrebu s tada još 10. razredima, bilo mi je drago i srce mi se veselilo

kako su se moji učenici sjećali pojedinih pjesama koje smo učili – onda ja kažem: ipak je dobro biti profesorom.

Š. r.: Na koju učenicu ili kojeg učenika ste najponosniji za trideset godina? Ako možete nekoga istaći.

M. P.: Nemojte se ljutiti ako neću reći. Naime, imala sam mnogo dobrih učenika, recimo u tom razredu u kojem je bila i naša ravnateljica Ana Gojtan bilo je puno sposobnih učenika, koji su danas na raznim funkcijama. Nisam ponosna samo na one učenike koji su bili stvarno sposobni i jako dobri učenici i postigli su odlične rezultate, nego i na te koji nisu bili baš sposobni, ali su jako dobre mame, tate, imaju lijepu obitelj, djecu, lijepo žive i dobri su ljudi.

Š. r.: Kakav je osjećaj imati kolege koji su vam nekada bili učenici? Možete ih nabrojiti tko su oni?

M. P.: Meni je jako čudno bilo kad sam postala profesorom i kad su moji profesori postali meni kolege. Mnogi su mi rekli, *nemoj te meni reći „Vi“, mi smo kolege*, iako je običaj među prosvjetnim djelatnicima da se obraćaju jedan drugome sa „ti“, ali nekim profesorima kolegama nisam mogla reći „ti“, dovijeka će mi ostati profesor Gregeš, profesor Vujić i tako dalje. Ali oni su bili znatno stariji od mene. Zato mi sad uopće nije neugodno kad imam u društvu bivše učenike kao kolege, dapače. Drago mi je što su se tako lijepo uklopili. Recimo tu je profesorica Gojtan, tu je Marijana Jakošević, Anita Rittgasser, Monika Režek, njoj sam još predavala na Trgu ruža, i njen razred je bio jako dobar, ali i u drugim hrvatskim školama imam jako mnogo učenika.

Prvi dan hrvatske manifestacije u Šopronu

Predstavljanje Instituta PanonIQm i Regionalnih studijov VII.

Hrvatski dani u Šopronu jur trinaesto ljetu vabu, napunjuju sadržajem, a i zabavljaju cijeli vikend stanovnike grada, Hrvate, isto tako kot i ovdje živeće Nimce i Ugre. U trodnevnoj manifestaciji svenek imaju mjesta znanstveni, kulturni i vjerski programi, tako da ni ovo ljetu ništ nije obrišeno s te prethodne palete, jer Hrvatska samouprava grada Šoprona, Šopronsko hrvatsko kulturno društvo, Čakavska katedra Šopron, Matica hrvatska Šopron i Društvo Hrvati u velikoj «simbiozi» predstavljaju ono bogatstvo s čim raspolaže ov kraj, a svaki put se zovu druge hrvatske folklorne grupe, svirači, kot i znanstveniki.

Dr. Franjo Pajrić s novim izdanjem

Ljetos, 26. juniya, u petak, nismo pravali pokucati na otvoreni vrata Instituta PanonIQm, čiji je "znanstveni direktor", kako je ovput rečeno, splitski znanstvenik i pjesnik dr. Igor Šipić. Poslušali smo njegovu predavanje o zanimljivi otkrići, ka su potvrđena i u minuli dva tajedni prilikom njegovoga gradišćanskoga boravka, a imali smo mogućnost iz blizine upoznati i vridni sadržaj izdanja Instituta, naslova Regionalne studije / Regionális Tanulmányok / Regionale Studien / Studia Regionalis VII.

Igor Šipić jur petnaest ljet dugo se bavi proučavanjem geometrije prostora i lani je održao na ovu temu predavanje i u šopronskom Ekonomskom fakultetu pod naslovom «Geometrija prostora – novi pogledi na praksu Jantarske ceste». Upoznavajući se s metodom dr. Franje Pajrića u preštanju i otkrivanju povijesnih tragov toponimov u jeziku Panonskoga područja, kojega on naziva panonski ili jezik sunca, zbudila se je skupna želja da uz tu znanstvenu liniju se djela zajedno i pravoda je ispalo i čuda zanimljivosti s područja povijesti, arheologije, astrologije, povijesti, geometrije, geografije itd.

Iako je sve to dost teško razumiti laikom, u šopronskoj Rejpal-hiži su nazočni posebnom znatiželjom poslušali znanstveni referat splitskoga gosta. Dr. Franjo Pajrić, predsjednik šopronske Hrvatske samouprave i urednik brojnih knjig, potom je predstavio Regionalne studije VII. u knjižnom formatu, ali sad jur postoji i cedejka sa svimi dosadašnjimi izdanji

Splitski znanstvenik dr. Igor Šipić prilikom predavanja

studijov. Ljetošnje izdanje na 251 stranici donosi izabrane teme na hrvatskom, nimškom i ugarskom jeziku. U predgovoru se sumiraju najveći projekti, manifestacije, Šopronski dani, projekt «Po staza naših starih», Dan mladine u Koljnofu, projekt Jedna obitelj četire države, Leaderov projekt Prava kopča, Koljnofski književni susreti, a spomenuti su i veliki jubileji kot npr. 20. obljetnica vojno-redarstvene akcije «Oluja», 70. obljetnica II. svitskoga boja, 25. jubilej osnutka Društva

Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj itd. Ve-ljek na početku knjige more štitelj upoznati Ivana Kozlicu ki je bio za vrime Domovinskoga boja zadužen za obranu Zagreba, prilikom 20. obljetnice «Oluje» s njim je napravio intervju dr. Franjo Pajrić. Ovde je opis projekta «Čuvajmo jezik», obilni referat dr. Igora Šipića (ka je i centralna tema ovoljetnoga izdanja), napis šopronskoga povjesničara, dr. Andrása Krischa, o 450. jubileju osnivanja šopronske zajednice evangelistov, putopis o shodišću Sv. Kvirina, a povjesničar Imre Tóth, po školski knjiga povijesti otkriva, što moru misliti o Ugri, susjedi Austrijanci. Zanimljive studije su i ovput popraćene s puno slik, a najdu se i geografske, geometrijske karte za bolje razumivanje znanstvenih istraživanj, u dosad, morebit, najdebljoj regionalnoj knjigi.

Tiho

Večer hrvatske zajednice u Potonji

Podravsko selce Potonja 26. lipnja s velikim je srcem očekivalo goste na Večer hrvatske zajednice u Podravini. Bila je to prigoda za hrvatsku zajednicu da jača svoj osjećaj nacionalne svijesti i zajedništva u okviru športskih i gastronomskih programa. Za dobru glazbu i vedro raspoloženje pobrinuli su se vijećnici tamošnje Hrvatske samouprave, na čelu s Jozom Dudašem, Seoska samouprava i Hrvatska samouprava Šomođske županije, a za izvrsni gulaš i uzbudljive utakmice družine gostiju iz Gornje Bazje (prijateljsko selo Potonje), Rušana, Barče, Bojeva, Daranja, Dombola, Izvara, Lukovišća, Martinaca, Novoga Sela, Tomašina, Starina i drugih. Druženje s podravskim Hrvatima nije izostavila ni Vesna Haluga, generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu, sa suprugom, a među uzvanicima je bio i parlamentarni zastupnik László Szászfalvi te načelnici podravskih naselja.

Veliko je veselje za Potonju, sa svega dvjesto žitelja, kada se na neku priredbu okupe Hrvati. Na takvim se priredbama susreću prijatelji, rodbina, znanci, zapravo to je i cilj organiziranja tradicionalne priredbe, kaže nam Jozo Dudaš, predsjednik Hrvatske samouprave:

– Treće godine zaredom u Potonji organiziramo regionalni mali nogometni turnir i natjecanje u kuhanju. Važno nam je da skupimo naš narod i prijatelje, da se malo družimo. Mislim, mi Podravci vrlo dobro surađujemo, uvijek se dogovorimo za programe, što, gdje i kada će se što organizirati i međusobno sudjelujemo na njima. Za ovu dobru suradnju u velikoj je mjeri zaslužna Hrvatska samouprava Šomođske županije, na čelu s Jozom Solgom. Uvijek nas savjetuje, saziva da se dogovorimo oko određениh zadataka i mislim da je to jako dobro – kaže g. Dudaš.

Zahvaljujući aktivnostima Seoske i Hrvatske samouprave u Potonji, na zadnjem popisu pučanstva više od 140 mještana izjasnilo se pripadnikom hrvatske narodnosti, a u lijepom broju su se i registrirali za narodnosne izbore. U mjestu ne djeluje osnovna škola, međutim djeca odlaze u susjedno mjesto gdje se odvija hrvatska nastava. Nažalost, mnogi su se mladi odselili, stoga su bitne takve pri-

Novoseljani

redbe prilikom kojih se oni vraćaju. Tamás Reiz, potonjski načelnik, misli slično, da su hrvatski programi mogućnost za bolju budućnost naselja. Budući da je Potonja hrvatsko naselje, vodstvo na to temelji i gradi svoje programe, i ulaže u veze s Hrvatskom. Potonja ima prijateljske odnose s Gornjim Bazjem već od 1971. godine, a upravo ih je zbližio nogomet.

Večer hrvatske zajednice započela je natjecanjem u kuhanju gulaša od graha za koji su namirnice osigurali organizatori. Više od deset družina prijavilo se na natjecanje i svaka od njih na svoj način, čuvajući tajnu kuhanja i začina, pokušala je skuhati najbolji grah. Zašto je bio zadatak upravo grah, rekao je glavni organizator Jozo Dudaš:

– Grah je oduvijek bio jelo naših Hrvata. Nekoć nije bilo hladnjaka da bi se hrana dugo držala, a bilo je i siromaštvo, nije se moglo jesti svaki dan

meso. Grah je mogao dugo stajati, pun je energije, s njim se mogla nahraniti cijela obitelj. Mislili smo da toj finoj i zdravoj hrani koja sadrži vrlo vrijedne vitamine, minerale vratimo ugled. – reče nam g. Dudaš.

Dok se grah kuhao u kotlićima, postupno su stizali svirači iz IV. Tamburaškog kampa KUD-a Vizin, koji su prije dođele nagrada u kuhanju i otvaranja ždrijeba nogometnog turnira priredili prelijep koncert tamburaške glazbe. Ove godine kod natjecanju u kuhanju graha najuspješnija je bila družina lukoviškoga dječjeg vrtića, drugo mjesto su osvojili Starinčani, a treće je mjesto

pripalo još jednoj družini iz Lukovišća. Naravno, do kraja dana gulaši su „nestali“, pa su i svim drugim kuharima dodijeljene pohvale. Nadmetanje u nogometu započelo je u 20 sati, kako ne bi bilo prevruće igračima i da bi se igralo pod velikim reflektorima na malonogometnom igralištu koji su lani izgradili Potonjani sa zajedničkim snagama. Dok je u zadnje vrijeme u modi gradnja terena od umjetne trave, oni su ipak smatrali da grade u skladu s prelijepom prirodom, izradiše ogradu od drveta, a teren je pokriven pravom prirodnom travom. Točno u ponoć objavljena su postignuća nogometnog turnira i dodijeljeni pehari najboljima. Pobjednik nogometnog turnira bila je momčad iz Rušana, drugo mjesto je pripalo nogometašima Gornje Bazje, a na trećem je mjestu završila bojevska momčad. Najboljima su uručeni pehari, a sudionicima spomenice. Dodijeljena su priznanja i igračima koji su se istakli na određenome nogometnom polju. Najboljim igračem proglašen je Matija Horvat, za najboljeg strijelca gospodin Todorović, a najboljim vratarom Rihard Balog. Tijekom ljeta Potonja će organizirati još jednu veću priredbu, Dan naselja, 8. kolovoza.

Generalna konzulica Vesna Haluga sa suprugom u društvu predsjednika potonjske i novoselske Hrvatske samouprave

Razredni izlet u Zagreb

Krenuli smo vrlo rano jednog sunčanog četvrtka nas četrnaestero sa svojim razrednikom Ladislavom Gršićem i odgajateljicom u domu Jelicom Kőrösi. Putovali smo autobusom i pomalo svi bili uzbuđeni i nestrpljivi kada ćemo stići na naše odredište. Oko 11 sati napokon smo stigli u Zagreb očarani ljepotama glavnoga grada Hrvatske. Osmijeh nam se nije skidao s lica. Brzo smo s kovčezima pojurili prema Ženskom učeničkom domu Marije Jambrišak u Gornjem gradu. Iako do tamo ima podosta za šetnju, nama nije bio problem jer smo usput razgledali grad. I baš toga dana na Trgu bana Jelačića održavao se humanitarni koncert, pa smo ga svi sa zadovoljstvom i pogledali. Kada smo napokon stigli u dom, odmah smo krenuli prema našim sobama. Domaćini su nas srdačno primili. Nakon ručka cijeli razred zaputio se u grad. Prošetali smo se gradom i posjetili Etnografski muzej.

Na putu do Muzeja vidjeli smo kazalište Komedija u kojem je HOŠIG-ova Literarna i plesna pozornica donedavno nastupila, među ostalima podosta članova našega razreda. Pogledali smo i zgradu Hrvatskoga narodnog kazališta, poznato djelo Ivana Meštrovića Zdenac života, Glazbenu akademiju, Muzej Mimara te Zagrebačko sveučilište. U Etnografskome muzeju oduševile su nas razne narodne nošnje iz svih područja Hrvatske i malo smo se pobliže upoznali s običajima našega naroda, što nam je pridonijelo u učenju narodopisa. Navečer smo se družili s učenicama učeničkog doma. Sljedeći smo dan posjetili Muzej grada Zagreba, koji nas je također očarao. Upoznali smo ne samo grad Zagreb i njegovu prošlost

Hrvatsko narodno kazalište

nego i prošlost cijele Hrvatske i podosta toga naučili. Nakon toga htjeli smo obići i Gornji grad, ali, nažalost, zbog prosvjeda domobranitelja nismo mogli do Markova trga, ali zato smo obišli Kaptol. Ušli smo u našu poznatu katedralu, prisjetili se zajedničke povijesti Hrvatske i Mađarske (tu se nalazi i visoki drveni oltar sv. Ladislava, ugarskog kralja, osnivača Zagrebačke nadbiskupije). Pomolili smo se kod groba blaženog Alojzija Stepinca, prošetali smo kroz Dolac i spustili se na Trg bana Jelačića. Bilo nam je posebno

drago što smo u Zagrebu, jer postoji duga veza između naše škole i učeničkoga doma, koji svake godine poput pravog domaćina primi našu školu, točnije svaki 10. razred. Predvečer cijeli razred spustio se do Cvjetnog trga, obišli smo i Trg kralja Tomislava, koji je odmah prekoputa Glavnog kolodvora koji podsjeća na naš kolodvor Keleti, u Budimpešti. Na trgu se nalazi i Umjetnički paviljon, kip kralja Tomislava i golemo šetalište i vodoskok koji oduzima dah. U subotu ujutro smo imali slobodno, to smo iskoristili za druženje s domaćinima, šetnju po gradu, kupovanje suvenira za obitelj. Predvečer smo se polako počeli pripremati za sutrašnji put i otišli smo ranije na spavanje da budemo što odmorniji. U nedjelju ujutro neki su učenici otišli na misu i vidjeli Gornji grad i crkvu svetoga Marka, Sabor, Muzej prekinutih veza. Na putu do autobusnog kolodvora usput smo još malo upijali sunce i ljepote grada Zagreba.

Kada smo stigli doma, umorni od puta, svima smo ispričali naše dojmove i što smo sve kao razredna zajednica proživjeli. I mislim da se svi možemo složiti da je ovaj izlet ujedno i naše šaroliko društvo i da je ovo putovanje bilo nezaboravno.

Mia Barbir
učenica 10. razreda

KNJIGA ZA LJETNE DANES

Blanka Dovjak-Matković: Zagrebačka priča

Knjiga se pojavila 1987. god. i odmah primila Nagradu „Grigor Vitez“. Autorica je ostvarila pravu malu epopeju uspona i propadanja jedne zagrebačke građanske obitelji s početka prošlog stoljeća. Ispovijest djevojčice Kečkice puna je životne dramatike, ali i tragike. Toplina autoričina pripovijedanja malo će koga ostaviti ravnodušnim. Zagrebačka priča jedan je od najljepših romana iz zagrebačke prošlosti za djecu i odrasle.

SETA 2015 - Kamp narodnosnoga javnog života i narodopisa

„Što znači biti Hrvatom u Mađarskoj, kako se utemelje narodnosne samouprave, kakve ustanove imaju Hrvati u Mađarskoj, zašto se uči hrvatski jezik u školi, kako glase recepti starih hrvatskih jela, kada su se doselili pomurski Hrvati...“ i još na mnoga druga pitanja vezana uz narodnosni život dobili odgovor sudionici kampa SETA koji je ovaj put Hrvatska samouprava „Stipan Blažetin“ organizirala za pomurske osnovnoškolce, u suradnji sa serdahelskom Osnovnom školom „Katarina Zrinski“, od 22. do 28. lipnja 2015. g.

Serdahelska Hrvatska samouprava „Stipan Blažetin“ prvi put je 2009. godine organizirala kamp javnog života s namjerom da informira hrvatsku mladež o hrvatskome narodnosnom javnom životu, da ih upozna sa sustavom narodnosnih samouprava, narodnosnih ustanova i slično. Ovaj put su ciljane skupina bila djeca osnovnoškolske dobi koja se neizravno susreću s djelovanjem hrvatskih samouprava na raznim regionalnim natjecanjima, kampovima na Croatiadi itd., međutim mnogoput i ne shvaćaju tko stoji iza svega toga. Kako bi dobili jasniju sliku o tome, kamp je organiziran za njih, a programi, predavanja prilagođeni njihovoj dobi. Četrdesetero djece iz pomurskih naselja (Bečehela, Letinje, Mlinaraca, Pustare, Serdahela i Sumartona) prijavilo se za kamp u kojem su održana kraća predavanja, igraonice, kviz na zadanu temu,

športska natjecanja, izleti na Muru, u vinograd, u Pečuh, Siget (Szigetvár) te druga zanimanja. U početku kampa predsjednik serdahelske Hrvatske samouprave Stjepan Turul i njezini vijećnici kroz kratko predavanje i zadatke govorili su o tome na koji se način utemeljuje narodnosna samouprava, kako djeluje, a zatim su sudionici morali svoje znanje primijeniti i u praksi. Tako su se u kampu utemeljile tzv. male hrvatske samouprave s nazivima hrvatskih cvjetova: HS Suncokret, HS Maćuhica, HS Ivančica, HS Crveni tulipan i HS Jorgovan. Samouprave su izradile logo, izabrale svoju „hrvatsku himnu“, nacrtale svoje zastave, a zatim je krenulo cjelotjedno natjecanje u športu, na poučnim rutama o povijesti pomurskih Hrvata, u novinarskoj radionici tjednika

U novinarskoj radionici Hrvatskoga glasnika

Hrvata u Mađarskoj, u izradbi tradicionalnih jela i drugih zadataka. Osim tematskih programa bilo je i niz drugih aktivnosti, ručne radionice, traženje blaga po selu, natjecanje u spretnosti, biciklistički put do Kamanovih gorica što su za sudionike organizirali pedagozi mjesne škole. U

Sudionici kampa u pečuškoj Hrvatskoj školi

okviru kampa organiziran je izlet u Siget i Pečuh, odnosno u Abaliget. Pomurska djeca u Pečuhu su se upoznala s jednim od ustanova Hrvatske državne samouprave, a to je bila Hrvatska osnovna škola i gimnazija Miroslava Krležje. Ravnatelj škole Gabor Győrvári predstavio je učenički dom, gimnaziju, dvorište, ukratko je govorio o programu škole i o raznim mogućnostima učenja u toj ustanovi. Mnogi su se od njih divili modernoj školi, učeničkom domu, a najzanimljivije im je bilo uspinjanje na alpinističkom zidu. Neki od bivših osmaša rekoše „zašto se nisam ovamo javio“, no bila je to dobra prilika za mlađe učenike da razmisle o svome školovanju u toj ustanovi.

Zadnjeg dana kampa male samouprave u okviru kviza ponovile su sve što su tijekom tjedna naučile o narodnosnome javnom životu, o životu Hrvata u Mađarskoj.

Gosti izleta bili su i draškovečki učenici.

Narodnosni dan u XXII. okrugu

U budimpeštanskoj gradskoj četvrti Budafok-Tétény od početka narodnosnoga samoupravnog sustava djeluje hrvatska samouprava, koja se osim predstavljanja hrvatskih naslova, znanstvenih susreta i folklorno-kulturnih večeri uključila u programe tog okruga. U ovome mandatu njezine članice jesu: Mirjana Karagić i Edita Marija Sabo Zalán te predsjednica Andrea Stašak. Nastavljajući već uhodanim ritmom, 16. lipnja 2015. s bugarskom, grčkom, njemačkom i romskom samoupravom suorganizirali su Narodnosni dan. Pri početku kulturnoga programa publiku je na mađarskome jeziku pozdravila predsjednica Hrvatske samouprave XXII. okruga Andrea Stašak. Posebno je zahvalila budimpeštanske predstavništvo Hrvatske turističke zajednice što je omogućila te pridonijela izložbi turističkih plakata o Hrvatskoj, tom je prigodom posebno pozdravila i suradnicu predstavništva Miru Horvat. Na priredbi je nastupio Tamburaški sastav i pjevački zbor budimpeštanske Hrvatske škole. Posjetitelji su nakon razgledavanja izložbe mogli kušati burek, pogačice i tradicijske gradišćanskohrvatske šurlice.

k. g.

Dvodnevni židanski kiritof

Jur treće ljeta je tako da Samouprava Hrvatskoga Židana poziva svoje stanovnike i njeve goste da uz sadržajne i jako šarene programe potrošu kiritofski vikend. Ljetos, 20. i 21. junija, s prijateljskom utakmicom seniorskih nogometnih ekipov Hrvatskoga Židana i Kisega je otvorena dvodnevna manifestacija, a otpodne na školskom dvoru

postavljenom šatoru su se predstavila domaća društva, a petroviska Pinkica je svirala za zabavu. Drugi dan otpodne najmladje je dočekalo igranje, skakanje, rodeo, knjižnica, moljanje obrazov, tako smo našli i najlipšega tigrića Vlašičeve familije. Za folklornim spektaklom HKD-a „Gradišće“ iz Petrovoga Sela, lutkarskoga kazališća, kiseških dičjih tančoše, uz svirku Židanskih bečarov je predstavljen skeč „Nimi mužikaš pred sudom“ u izvedbi židanskih igrokazačev. Bend Kvarc iz Kisega, i tamburaški sastav talentiranih mladih sviračev iz raznih naših sel, pod imenom Šetnja, bili su pravi sprohadjači još daljnje muhatovanja.

Izlet u Hrvatskoj

Skupina đaka mohačke Gimnazije Károlya Kisfaludyja, na čelu s našom profesoricom hrvatskoga jezika Marijom Prakatur Csóka, 29. svibnja 2015. otputovala je na uobičajeni izlet u našu matičnu državu. Imali smo čast pogledati jedan od najlipših krajeva u Hrvatskoj. Prvo smo stigli u Varaždin. S ljubaznom voditeljicom pogledali smo grad anđela. Imali smo mogućnost pogledati najlipše spomenike i najstarije ulice toga grada. Zatim smo otputovali u Čakovec. Ondje su nas jako lipje dočekali. S dogradonačelnikom smo malo porazgovarali, i on nam je priopćio nekoliko bitnih podataka o industriji i gimnaziji. Posjetili smo gimnaziju, i prikazali smo kratak program o našoj gimnaziji i zajedno smo zapjevali jednu pravu šokačku pjesmu. Malo smo se družili s tamošnjim đacima. Bili smo i u čakovečkome muzeju, gdje su nam govorili o zanimljivim događajima u svezi sa Zrinskima. Pogledali smo crkvu, najstarije zgrade i glavni trg. Jako smo se dobro osjećali. Imali smo prilike koristiti se svojim znanjem hrvatskoga jezika. Zahvaljujemo svima koji su pomogli da smo mogli posjetiti Hrvatsku. Posebice zahvaljujemo na pomoći generalnoj konzulici Vesni Halugi koja nam je pomogla u organizaciji i provedbi izleta. Dio troškova izleta snosili su: Roditeljska zajednica mohačke Gimnazije K. Kisfaludyja, Čitaonica mohačkih Šokaca i Zaklada za šokačku mladež čika-Matije Kovačića. Fotke baš nisu najbolje jer je samo dio učenika na njima. Opaska glavne urednice MCC-a: Napomenimo da su potkraj školske godine 2015./2016. Ana Mihaljević, učenica 10. razreda, i Patrik Heider, učenik 11. razreda, u Pečuhu uspješno položili viši stupanj jezičnog ispita iz hrvatskoga jezika.

Ana Mihaljević

Svjetsko prvenstvo hrvatskih klubova iz dijaspore

Kako donosi web-stranica Hrvatskoga nogometnog saveza u Zagrebu, od 28. lipnja do 4. srpnja održano je Svjetsko prvenstvo hrvatskih klubova iz dijaspore. Ove se godine u dvije skupine natjecalo osam momčadi Svjetskoga nogometnog natjecanja klubova koje su utemeljili Hrvati izvan domovine i nacionalnih manjina. Momčadi: Vojvođanski Hrvati; Croatia Toronto; Croatia Villefranche; Sydney United; Pajde Möhlin; Canberra; Croatia Malmö; Croatia Stuttgart. Na stadionu Hrvatskoga dragovoljca u Zagrebu, 28. lipnja, bilo je svečano otvaranje prvenstva pod visokim pokroviteljstvom predsjednice Republike Hrvatske Kolinde Grabar-Kitarović. Njezin izaslanik bio je tehnički ravnatelj Hrvatskoga nogometnog saveza Romeo Jozak. Skupinu A činili su pobjednik dosadašnja dva prvenstva, Croatia Toronto, Croatia Villefranche, reprezentacija Vojvođanskih Hrvata i Sydney United 58, skupinu B Canberra, Croatia Stuttgart, Pajde Möhlin i Croatia Malmö.

U završnici, održanoj 4. srpnja, ogledale su se momčadi Vojvođanski Hrvati i Pajde Möhlin, a za treće mjesto borile su se Croatia iz Toronta i Canberra. Momčad Pajde Möhlina svladala je u Sesvetama reprezentaciju Vojvođanski Hrvat 4 : 0 u završnici i tako osvojila prvo mjesto s četiri pobjede u sve četiri odigrane utakmice na turniru. Za prva se dva pogotka pobrinuo prvi strijelac

turnira Prijic, a druga dva u samoj završnici susreta postigao je Beširević nakon ulaska s klupe. Treće je mjesto osvojila Croatia Toronto, koja je s 3 : 0 bila bolja od Canberre. Prijic je postao najbolji strijelac s ukupno osam postignutih golova, a titula najboljeg igrača pripala je njegovu suigraču Zeleniki. Lebović iz reprezentacije Vojvođanski Hrvati najbolji je vratar, a Croatia Villefranche nagrađena je za poštenu igru.

- mcc -

Drugi tajedan medjuvrimenski izbori

Četarci ponovo pred urnami

U ovom južnogradišćanskom selu znova se pripravlja na lokalne izbore. U nedilju, 26. julija, Četarci morat će još jednoč birati načelnika i zastupnike Seoske samouprave. Kako smo o tom jur pisali, za aprilskom javnom tribinom Seoske samouprave, seosko zastupništvo, u sastavu četirih kotrigov, jednoglasno je izreklo da ne more dalje skupa djelati s lani odbrananim načelnikom Gáborom Lendvajem.

Dva kandidati za načelnika: Gábor Lendvai i Attila Kratochvill

Kako nas je obavistila notarušica dotičnoga sela Eszter Horváth, do 16 uri 22. junija, dvama su nutradali kandidaturu za načelnika, a za četire mjesto seoskih zastupnikov ganut će se sve skupa jedanaestimi drugi tajedan. Borba za dužnost poglavara će se riješiti pred urnami med prethodnim načelnikom Attilom Kratochvillom i nedavno izabranim načelnikom Gáborom Lendvajem, a na listi za zastupnike su popisane slijedeće peršone: Bertalan Čeri, Kornél Simon, Tamás Singer, Antal Horvat, Csaba Kállai ml., Tivadar Čeri, Gábor Lendvai, Tibor Molnár, Roža Pezenhoffer, Konrad Feigl i Silvija Benčić. Za tajedan dan, kih 400 glasačev će imati pravo za glasovanje na ponovni lokalni izbori.

HRVATSKI KALENDAR 2016

Pozivamo pojedince, hrvatske samouprave diljem Mađarske, hrvatske udruge, obrazovne i kulturne ustanove, kulturna društva, pjevačke zborove, znanstvene radionice, učenike, studente, učitelje, sve Hrvate od pera, mlade i stare da svojim napisima i fotografijama iz svakodnevnog života, napisima o prošlosti, sadašnjosti i budućnosti Hrvata u Mađarskoj obogate sadržaj HRVATSKOG KALENDARA 2016. Napisi mogu biti pisani mjesnim govorom ili standardnim hrvatskim jezikom. Pri nose očekujemo do 30. kolovoza 2015. godine, e-mail poštom na adresu branka@croatica.hu ili poštom na adresu HRVATSKI KALENDAR 2016, UREDNIŠTVO MEDIJSKOG CENTRA CROATICA, 1065 BUDAPEST, NAGYMEZŐ U. 68.

Branka Pavić Blažetin
urednica Hrvatskog kalendara 2016

BRLOBAŠ – Hrvatska samouprava toga sela 19. srpnja organizira „HRVATSKI DAN U BRLOBAŠU – ILINJE“. Mjesto događanja je kod mjesnog doma kulture. Druženje počinje svetom misom u mjesnoj crkvi, a nastavlja se kulturnim programom u sklopu kojega nastupaju: Ženski pjevački zbor „Korjeni“ (Martinci), KUD Drava (Lukovišće); KUD Baranja (Pečuh), KUD Zlatne noge (Šeljin). Nakon programa slijedi druženje uz Orkestar Juice. Dan se ostvaruje i s potporom Hrvatske samouprave Šomođske županije, Zajednice podravskih Hrvata i Saveza Hrvata u Mađarskoj.